

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی گیلان
دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت

عنوان درس: مدیریت سلامت در بحران		گروه آموزشی: فوریت های پزشکی	
تعداد واحد: ۲ واحد		دانشکده: پرستاری مامایی شهید بهشتی رشت	
تعداد گروه هدف: ۱۸		مدت زمان ارائه درس: نیمسال اول ۰۳-۰۲	
رشته: کارشناسی ناپیوسته فوریت‌های پزشکی		زمان شروع: ۱۴۰۲.۰۷.۱۰	
مشخصات استاد مسؤول:			
نام	نام خانوادگی	رتبه	ش. تماس
مجید	پورشیخیان	استادیار	۳۳۵۵۵۰۵۶
آدرس ایمیل		همراه	
pourshaikhian_m@yahoo.com			

معرفی و اهداف درس

۱. معرفی مختصری در حدود ۲۵۰ تا ۳۰۰ کلمه در مورد درس بنویسید.

در درس مدیریت سلامت در بحران به تبیین مراحل چهارگانه کاهش آسیب، آمادگی، پاسخ و بازیابی در بلایا و فوریت‌ها (اعم از طبیعی، انسان ساخت و بیولوژیک)، با هدف حفظ و ارتقاء سلامت جسمی، روانی و مدیریت آن در سطوح مختلف پرداخته می‌شود. با توجه به تاکید فراوان و ارزش بسیاری که برای حفظ و نجات جان یک انسان وجود دارد و همچنین تاثیر به سزایی که مدیریت مطلوب و صحیح شرایط بحرانی، بر حفظ و صیانت از ارزش‌های والای انسانی می‌گذارد، در این درس، ظرفیت‌سازی نیروی انسانی بخش مهمی از نظام سلامت کشور به منظور آشنایی آنها با انجام اقدامات مدیریتی مرتبط با سلامت پس از بروز بلایای طبیعی و یا بشرساخت و کاهش خطرات و آسیب‌های بالقوه و احتمالی ناشی از آن است.

با ارتقاء دانش، مهارت و شواهد علمی آمادگی و مدیریت خطر در نظام سلامت نه تنها بار مرگ و صدمات ناشی از بلایا و فوریت‌ها در جامعه و کارکنان و نیروی انسانی سلامت کاسته خواهد شد بلکه از نظر اقتصادی نیز نظام سلامت با دارا بودن ظرفیت فنی مدیریت اقدامات سازه‌ای و غیرسازه‌ای از آسیب در حین بلایا مصون خواهد ماند.

کمک به مداخلات کارکنان اورژانس پیش بیمارستانی برای کاهش آسیب‌پذیری و خطر پیامدهای سوء سلامتی در بلایای طبیعی و انسان ساخت و فوریت‌ها از اهداف اصلی این درس است.

در این درس دانشجویان رشته فوریت‌های پزشکی با ترمینولوژی سلامت در بلایا، اقدامات و عملکردهای کلی و جزئیات چهار فاز مهم مدیریت بلایا (پیشگیری، آمادگی، پاسخ و بازیابی) از جمله آموزش به مردم، مقاوم‌سازی سازه‌ای و غیرسازه‌ای، برنامه‌های جامع و اقتضایی مدیریت بلایا، انواع مانور، سامانه فرماندهی حادثه بیمارستانی آشنا خواهند شد.

اهداف کلی درس/کارگاه/دوره:

آشنایی با ترمینولوژی بلایا و پایگاه‌های مهم داده‌ای مرتبط با مدیریت بلایا

آشنایی با روند بروز بلایا در ایران و جهان، چرخه مدیریت بلایا

آشنایی با مرحله کاهش خطر مدیریت بلایا (Mitigation)

آشنایی با مرحله آمادگی مدیریت بلایا (Preparedness)

آشنایی با مدیریت بلایا مرحله پاسخ (Response) و بازیابی (Recovery)

آشنایی با بلایای شیمیایی، بیولوژیک (بیوتروریسم)، هسته‌ای (CBRN)

آشنایی با سامانه فرماندهی حادثه (ICS)

اهداف اختصاصی درس/کارگاه/دوره: از دانشجو انتظار می رود در پایان دوره:

1- ترمینولوژی بلایا و پایگاه های مهم داده ای مرتبط با مدیریت بلایا را بداند:

- ترمینولوژی اورژانس، حوادث و بلایا و مدیریت بلایا را بداند.
- تعاریف بلایا از نظر سازمان جهانی بهداشت را بداند.
- با منابع و پایگاه های مهم داده ای دسترسی به اطلاعات مرتبط با مدیریت بلایا را بشناسد.
- با سازمان های ملی و بین المللی مدیریت بلایا و مدیریت سلامت در بلایا آشنا شود.
- مخاطره و خطر و اجزاء آن را بشناسد.
- ظرفیت، فوریت، فاجعه، حادثه تلفات انبوه (MCI) را بشناسد

2- چرخه مدیریت بلایا را بشناسد:

- مراحل چرخه مدیریت بلایا را بشناسد.
- اجزاء مرحله کاهش چرخه مدیریت بلایا را بداند.
- اجزاء مرحله آمادگی چرخه مدیریت بلایا را بشناسد.
- اجزاء مرحله پاسخ چرخه مدیریت بلایا را بداند.

3- اجزاء مرحله کاهش خطر مدیریت بلایا (Mitigation) را بشناسد:

- اهمیت آموزش در کاهش خطر بلایا را بداند.
- اقدامات سازه ای مرحله کاهش خطر بلایا را بشناسد.
- اقدامات غیر سازه ای کاهش خطر بلایا را بشناسد.

4- اقدامات مرحله آمادگی مدیریت بلایا (Preparedness) را شرح دهد:

- اهمیت آموزش در آمادگی برای بلایا را بداند
- اهمیت برنامه ریزی، هماهنگی و همکاری در آمادگی را بشناسد.
- اهمیت تمرین و مانور در آمادگی بلایا را بداند.
- انواع برنامه ریزی آمادگی بلایا را بشناسد.

5- اقدامات مرحله پاسخ (Recovery) و بازیابی (Response) مدیریت بلایا را بیان کند:

- هشدار زودرس (Early warning) را بداند
- اولین اقدامات مرحله پاسخ را بداند.
- برنامه پاسخ به نیازهای پایه جامعه متاثر از بلایا را بداند.
- نیازهای روانی و دیگر نیازهای مرحله پاسخ را بداند.
- لزوم بازسازی و توسعه پایدار پس از مرحله پاسخ را بداند.

6- با اقدامات بلایای شیمیایی، بیولوژیک (بیوتروریسم) و هسته ای (CBRN) آشنا باشد:

- تاریخچه حملات شیمیایی، بیولوژیک و هسته ای را بداند.
- انواع حملات شیمیایی را بشناسد.
- گروه های مختلف بیوتروریسم را بشناسد.
- ابعاد حملات هسته ای را بشناسد.
- مراقبت های مهم سلامتی در حملات CBRN را بداند.

7- اجزاء و کارکردهای سامانه فرماندهی حادثه (ICS) را بشناسد:

- تاریخچه و اهداف ICS را بداند.
- اجزاء فرماندهی ICS را بشناسد.
- واحدهای مهم ICS را بشناسد.
- روش کار در ICS را بداند.

تقویم درس - نیمسال ۰۲۱

جلسه	عنوان	تاریخ	تاریخ شروع	تاریخ پایان
۱	معرفی درس، آشنایی با مفاهیم و کلیات	۱۴۰۲۰۷۰۱۰	۱۳	۱۵
۲	ترمینولوژی بلایا و روند بروز بلایا در ایران و جهان	۱۴۰۲۰۷۰۱۷	۱۳	۱۵
۳	پایگاه و سازمان های مهم داده ای مرتبط مدیریت بلایا	۱۴۰۲۰۷۰۲۴	۱۳	۱۵
۴	و مدیریت بلایا و چرخه مدیریت بلایا	۱۴۰۲۰۸۰۰۱	۱۳	۱۵
۵	مرحله کاهش خطر مدیریت بلایا Mitigation	۱۴۰۲۰۸۰۰۸	۱۳	۱۵
۶	مرحله آمادگی مدیریت بلایا Preparedness 1	۱۴۰۲۰۸۰۱۵	۱۳	۱۵
۷	مرحله آمادگی مدیریت بلایا Preparedness 2	۱۴۰۲۰۸۰۲۲	۱۳	۱۵
۸	آشنایی با مرحله پاسخ Response	۱۴۰۲۰۸۰۲۹	۱۳	۱۵
۹	آشنایی با مرحله بازیابی Recovery مدیریت بلایا	۱۴۰۲۰۹۰۰۶	۱۳	۱۵
۱۰	حوادث و بلایای شیمیایی	۱۴۰۲۰۹۰۱۳	۱۳	۱۵
۱۱	حوادث بیولوژیک و (بیوتروریسم)	۱۴۰۲۰۹۰۲۰	۱۳	۱۵
۱۲	حوادث و بلایای هسته ای	۱۴۰۲۰۹۰۲۷	۱۳	۱۵
۱۳	آشنایی با سامانه فرماندهی حادثه ICS	۱۴۰۲۱۰۰۰۴	۱۳	۱۵
۱۴	جلسه پرسش و پاسخ و رفع اشکال	۱۴۰۲۱۰۰۱۱		

منابع اصلی درس:

- ۱- کتاب: اورژانس های طبی پیش بیمارستانی میانی، بلدسو برایان، پورترابرت. آخرین چاپ
 ۲- بحران های هسته ای، بیولوژیک و شیمیایی و حفاظت جامعه. موسسه آموزش عالی علمی کاربردی هلال ایران، آخرین چاپ
 ارائه محتوا: پاورپوینت همراه با صوت متن (Word, Pdf) تصویر پاورپوینت قابل دانلود

نحوه ارزشیابی دانشجویان و نمره مربوط به هر ارزشیابی:

الف) در طول ترم ب) پایان دوره

روش ارزشیابی	درصد	تاریخ
کنفرانس کلاسی، تکلیف و سوال	۱۵	
آزمون میان ترم	۲۰	
آزمون پایان ترم	۶۵	

مقررات و انتظارات از دانشجویان/شرکت کنندگان:

هر دانشجویان/شرکت کننده طی دوره ملزم به رعایت مقررات آموزشی به شرح زیر است:

- ✓ رعایت حسن اخلاق و شئون اسلامی
- ✓ مراجعه روزانه به آدرس الکترونیکی [http:// gumsnavid.vums.ac.ir](http://gumsnavid.vums.ac.ir)
- ✓ اخذ موضوعات درسی و محتوای درس
- ✓ مطالعه محتوای آموزشی
- ✓ ارائه به موقع تکالیف محول شده
- ✓ حضور و شرکت فعال در تالار گفتگو و فضاهای مشارکتی
- ✓ شرکت در آزمون حضوری پایان ترم